

Ա Ռ Ո Ղ Ջ Ա Պ Ա Հ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն
PUBLIC HEALTH
З Д Р А В О О Х Р А Н Е Н И Е

Բաժինը ներառում է տվյալներ բժշկական հիմնարկների ցանցի, գործունեության և կադրերի, հիվանդությունների առանձին տեսակների, ինչպես նաև սոցիալական ապահովվածության վերաբերյալ:

Սկսած 2004 թվականից հիվանդությունները դասակարգվում են ըստ հիվանդությունների միջազգային 10-րդ դասակարգման (ՀՄԴ-10):

Բժիշկների ընդհանուր թվաքանակի մեջ մտնում են բուժական, սանիտարական, սոցիալական ապահովության, կադրերի վերապատրաստման զբաղված հիմնարկներում, գիտահետազոտական ինստիտուտներում, առողջապահական մարմինների կառուցվածքում և այլ հիմնարկներում զբաղված բոլոր բարձրագույն բժշկական կրթությամբ բժիշկները, տարեվերջի դրությամբ: Այս ցուցանիշում հաշվի են առնված ինչպես լրիվ բարձրագույն կրթությամբ բժիշկ-ստոմատոլոգները, այնպես էլ միջին մասնագիտական կրթություն ունեցող ստամաբույժները (դանտիստները):

Միջին բուժանձնակազմի ընդհանուր թվաքանակի մեջ ներառվում են բուժական, սանիտարական, սոցիալական ապահովության, նախադպրոցական հաստատություններում, դպրոցներում, մանկատներում և այլ հաստատություններում զբաղված միջին մասնագիտական բժշկական կրթություն ունեցող բոլոր անձինք (բացառությամբ՝ ատամնաբույժ-դանտիստների):

Հիվանդանոցային հիմնարկներում հաշվառման ենթակա է տարեվերջի դրությամբ **մահճակալների** այն քանակությունը, որը կահավորված է անհրաժեշտ պարագաներով և պատրաստ է ընդունելու հիվանդների, անկախ այն բանից զբաղված են դրանք հիվանդներով, թե ոչ:

The Section contains the data on the network, medical activities, personnel of the medical institutions, some groups of diseases as well as on social security.

Since 2004 diseases are classified by 10th international classification of diseases (ICD-10).

The total number of the physicians includes all physicians with the higher medical education by the end of the year engaged in the medical treatment and sanitary organizations, social security institutions, scientific-research institutions, personnel training institutions, in the apparatus of the public health bodies and others. This indicator takes into account both the stomatologists with the complete higher education and dentists with the secondary specialized education.

The total number of paramedical personnel includes the persons with the secondary medical education (except for the dentists), who are engaged in the medical treatment, sanitary organizations, social security institutions, pre-school institutions, schools, children's homes, etc.)

Subject to the record in the hospitals are **the beds** by the end of the year which are equipped with the required appliances and are ready for laying the patients, irrespective of whether these beds are occupied by the patients or not.

Раздел содержит данные о сети, деятельности и кадрах медицинских учреждений, об отдельных видах заболеваний, а также социальном обеспечении.

Начиная с 2004г. болезни классифицируются по международной 10-ой классификации болезней (МКБ-10).

В общую **численность врачей** включаются все врачи с высшим медицинским образованием на конец года, занятые в лечебных, санитарных организациях, учреждениях социального обеспечения, научно-исследовательских институтах, учреждениях, занятых подготовкой кадров, в аппарате органов здравоохранения и др. В этом показателе учитываются как врачи-стоматологи с полным высшим образованием, так и зубные врачи (дантисты), имеющие среднее специальное образование.

В общую **численность среднего медицинского персонала** включаются все лица со среднеспециальным медицинским образованием (кроме зубных врачей-дантистов), занятые в лечебных, санитарных организациях, учреждениях социального обеспечения, дошкольных учреждениях, школах, домах ребенка и др.

В больничных учреждениях учету подлежат **койки** на конец года, оборудованные необходимым предметами и готовые принять больных, независимо от того, заняты они больными или нет.

Բնակչությանն ամբուլատոր-պոլիկլինիկական օգնություն ցույց տվող բժշկական հիմնարկների քանակի մեջ մտնում են բուժական (ամբուլատոր) ընդունելություն կատարող բոլոր հիմնարկները (պոլիկլինիկաներ, ամբուլատորիաներ, դիսպանսերներ, հիվանդանոցային հիմնարկների պոլիկլինիկական բաժանմունքներ, բուժկետեր և այլն):

Հիվանդացության մակարդակը որոշվում է առաջին անգամ փստորոշված հիվանդների և մշտական բնակչության միջին տարեկան թվաքանակների հարաբերակցությամբ:

Հիվանդացության վերաբերյալ տվյալների վիճակագրական մշակման համար կիրառվում է Հիվանդությունների միջազգային դասակարգումը, որը թույլ է տալիս համեմատելի դարձնել հիվանդացության և մահացության վերաբերյալ տեղեկությունները:

Հաշմանդամ համարվում է այն անձը, ով ֆիզիկական կամ մտավոր թերությունների առկայության հետևանքով կենսագործունեության սահմանափակմամբ պայմանավորված, սոցիալական օգնության և պաշտպանվածության կարիք ունի:

Անձի կենսագործունեության սահմանափակումն արտահայտվում է ինքնասպասարկման, տեղաշարժման, կողմնորոշման, շփման, սեփական վարքի վերահսկողության, ինչպես նաև աշխատանքային գործունեության ունակության կամ հնարավորության լրիվ կամ մասնակի կորստի ձևով:

Հաշմանդամության առաջնակի գրանցումը՝ հաշվետու տարում առաջին անգամ հաշմանդամության սահմանումն է:

Տարեցների և հաշմանդամների սոցիալական սպասարկման կազմակերպությունները և մանկատները բժշկա-սոցիալական հաստատություններ են, որոնք նախատեսված են խնամքի կարիք ունեցող մեծահասակների, հաշմանդամների և երեխաների մշտական բնակման, կենցաղային և բժշկական սպասարկման համար:

The medical institutions rendering out-patient services to the population include all medical institutions which provide the out-patient services (polyclinics, out-patient clinics, dispensaries, out-patient departments of the hospitals, health centres, etc.)

Morbidity rate is calculated as ratio of number of patients with the diagnosis set for the first time to the average annual number of resident population.

International Classification of diseases is used for statistical compilation of data.

Disabled person is the person who needs caring for and protection in connection with restriction of vital activity in consequence of physical or medical deterioration.

Restriction of vital activity finds its expression in full or partial loss of ability to move, to orient, to communicate, to control the behaviour as well as loss of working ability.

First registration of disability means determination of physical disability for the first time in current year.

Caretaking institutions for elderly and disabled people and child care institutions is a medicosocial institution intended for permanent residence of disabled, child and aged people who need caring for and medical service.

В число **врачебных учреждений**, оказывающих амбулаторно-поликлиническую помощь населению, включаются все медицинские учреждения, которые ведут амбулаторный прием (поликлиники, амбулатории, диспансеры, поликлинические отделения больничных учреждений, врачебные здравпункты и др.).

Уровень заболеваемости определяется отношением числа больных с впервые установленным диагнозом к среднегодовой численности постоянного населения.

Для статистической разработки данных о заболеваемости применяется Международная классификация болезней, обеспечивающая сравнимость сведений о заболеваемости и смертности.

Инвалидом признается лицо, которое в связи с ограничением жизнедеятельности вследствие наличия физических или умственных недостатков нуждается в социальной помощи и защите.

Ограничение жизнедеятельности лица выражается в полной или частичной утрате им способности или возможности осуществлять самообслуживание, передвижение, ориентацию, общение, контроль за своим поведением, а также заниматься трудовой деятельностью.

Первичная регистрация на инвалидность - установление инвалидности впервые в отчетном году.

Организации социального обеспечения престарелых и инвалидов является медико-социальным учреждением, предназначенным для постоянного проживания престарелых, инвалидов и детей, нуждающихся в уходе, бытовом и медицинском обслуживании.

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

99. ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ
MAIN INDICATORS OF PUBLIC HEALTH
ОСНОВНЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ

(տարեվերջին)
(end of year)

(на конец года)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Բոլոր մասնագիտությունների բժշկների թվաքանակը Number of physicians of all specialties:						Численность врачей всех специальностей:
ընդամենը total	11728	11396	12307	12388	12251	всего
10 000 բնակչի հաշվով per 10 000 population	36.5	35.4	38.2	38.4	37.9	на 10 000 населения
Միջին բժշկական անձնակազմի թվաքանակը Number of paramedical personnel:						Численность среднего медицинского персонала:
ընդամենը, մարդ total, persons	18379	17874	18364	18574	18595	всего, человек
10 000 բնակչի հաշվով per 10 000 population	57.2	55.6	57.0	57.6	57.6	на 10 000 населения
Հիվանդանոցային հիմնարկների քանակը Number of hospitals	137	140	145	140	135	Число больничных учреждений
Հիվանդանոցային մահճակալների քանակը Number of hospital beds:						Число больничных коек:
ընդամենը total	14208	14259	14353	14276	13126	всего
10 000 բնակչի հաշվով per 10 000 population	44.2	44.3	44.6	44.3	40.6	на 10 000 населения
Բնակչությանը ամբուլատոր-պոլիկլինիկական օգնություն ցույց տվող բժշկական հիմնարկների թիվը Number of medical institutions rendering out-patient and dispensary aid to population	452	448	458	460	467	Число врачебных учреждений, оказывающих амбулаторно-поликлиническую помощь населению
Կանանց կոնսուլտացիաների, մանկական պոլիկլինիկաների և կանանց կոնսուլտացիաների ու մանկական բաժանմունքներ ունեցող հիմնարկների թիվը Number of antenatal clinics, children's polyclinics and number of institutions with antenatal clinics and children's polyclinics	242	234	246	237	301	Число женских консультаций, детских поликлиник и число учреждений, имеющих женские консультации и детские отделения
Ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկների հզորությունը, հաճախումների թիվը հերթափոխում Power of out-patient and dispensary institutions, attendance during a shift						Мощность амбулаторно-поликлинических учреждений, число посещений в одну смену:
ընդամենը total	38505	38399	39236	39582	37964	всего
10 000 բնակչի հաշվով per 10 000 population	119.9	119.4	121.9	122.9	117.7	на 10 000 населения

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2003	2004	2005	2006	2007	
Մահճակայների քանակը հղի կանանց և ծննդկանների համար Number of beds for pregnant women and women in childbirth	1692	1662	1666	1636	1331	Число коек для беременных женщин и рожениц
Մահճակայների քանակը հիվանդ երեխաների համար Number of hospital beds for sick children:						Число коек для больных детей:
ընդամենը total	1780	1818	1683	1652	1464	всего
10 000 երեխայի հաշվով per 10 000 population	24.1	26.1	25.3	26.0	23.8	на 10 000 детей
Աշխատանքի պաշտպանության միջոցառումների վրա կատարված ծախսերը, մլն. դրամ Expenditures on labour protection measures, mln. drams	378.2	512.9	614.1	863.7	1213.0	Затраты на мероприятия по охране труда, млн. драмов

**100. ՀԻՎԱՆԴԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ
MORBIDITY
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ**

(ըստ հիվանդությունների խմբերի)
(by diseases groups)

(по группам болезней)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդությունների թիվը, ընդամենը, 1000 Number of registered diseases with the diagnosis set for the first time - total, 1000	605.0	590.6	637.5	729.1	735.3	Число зарегистрированных заболеваний с впервые установленным диагнозом – всего, 1000
որանցից՝ of which:						из них:
տարափոխիկ և մակաբույծ հիվանդություններ infection and parasitic diseases	60.2	58.1	57.8	79.2	67.1	инфекционные и паразитарные болезни
նորագոյացություններ neoplasms	6.8	7.3	7.0	7.9	8.4	новообразования
էնդոկրինային համակարգի հիվանդություններ, սնուցման խախտումներ, նյութափոխանակության և խմունիտետային խանգարումներ diseases of the endocrin system, digestion disorders, disorders of metabolism and immunity	9.0	11.0	13.0	15.3	12.8	болезни эндокринной системы, расстройства питания, нарушение обмена веществ и иммунитета

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2003	2004	2005	2006	2007	
արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ blood diseases and other hematogenic disturbances	6.2	7.5	8.0	9.1	9.1	болезни крови и кроветворных органов
հոգեկան խանգարումներ psychic disfunctions	4.8	5.7	6.1	7.3	6.9	психические расстройства
նյարդային համակարգի և զգայական օրգանների հիվանդություններ nervous system disorders and organs of senses diseases	36.1	45.8	58.5	79.5	84.6	болезни нервной системы и органов чувств
արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ blood circulation diseases	23.0	25.7	35.2	39.0	42.3	болезни системы кровообращения
շնչառական օրգանների հիվանդություններ respiratory organs diseases	295.1	274.4	279.8	288.6	300.8	болезни органов дыхания
մարսողական օրգանների հիվանդություններ digestive organs disorders	35.2	35.9	38.0	45.3	42.8	болезни органов пищеварения
միզատեսակային համակարգի հիվանդություններ urogenital diseases	24.3	24.8	28.9	37.3	37.9	болезни мочеполовой системы
հղիության, ծննդաբերությունների և հետծննդյան ժամանակաշրջանի բարդություններ complication of pregnancy, child birth and post-natal period	12.4	12.5	15.2	14.2	14.2	осложнения беременности, родов и послеродового периода
մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ skin infection and underskin fat diseases	19.3	22.2	26.0	32.2	33.8	болезни кожи и подкожной клетчатки
ոսկրա-մկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ osteo-muscular and connective tissue disorders	7.0	7.5	10.3	14.1	14.2	болезни костно-мышечной системы и соединительной ткани
բնածին շեղումներ (զարգացման արատներ) congenital anomalies (developmental defects)	1.2	1.5	1.4	2.3	2.2	врожденные аномалии (пороки развития)
ախտանիշներ, նշաններ և ճշտորեն չնշված վիճակներ symptoms, signs and inexactly indentified states	1.4	1.8	2.0	2.3	2.8	симптомы, признаки и неточно обозначенные состояния
վնասվածքներ և թունավորումներ injures and poisonings	59.8	45.5	47.3	51.7	51.9	травмы и отравления

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

101. ՀԻՎԱՆԴԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ 100 000 ԲՆԱԿՉԻ ՀԱՇՎՈՎ
MORBIDITY PER 100 000 POPULATION
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ В РАСЧЕТЕ НА 100 000 ЧЕЛОВЕК НАСЕЛЕНИЯ

(ըստ հիվանդությունների խմբերի)
 (by diseases groups)

(по группам болезней)

	2003	2004	2005	2006	2007	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդությունների քանակը, ընդամենը Number of registered diseases with the diagnosis set for the first time - total	18838.4	18376.5	19814.6	22635.9	22789.9	Число зарегистрированных заболеваний с впервые установленным диагнозом – всего
որանցից՝ of which:						из них:
տարափոխիկ և մակաբույծ հիվանդություններ infection and parasitic diseases	1874.0	1807.4	1796.0	2458.3	2078.1	инфекционные и паразитарные болезни
նորագոյացություններ neoplasms	211.7	226.5	216.7	245.6	259.1	новообразования
Էնդոկրինային համակարգի հիվանդություններ, սնուցման խախտումներ, նյութափոխանակության և իմունիտետային խանգարումներ diseases of the endocrin system, digestion disorders, disorders of metabolism and immunity	279.6	343.7	402.8	474.5	396.1	болезни эндокринной системы, расстройства питания, нарушения обмена веществ и иммунитета
արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ blood diseases and other hematogenic disturbances	194.3	233.9	247.9	284.0	282.8	болезни крови и кроветворных органов
հոգեկան խանգարումներ psychic disfunctions	150.0	177.2	189.4	228.0	215.1	психические расстройства
նյարդային համակարգի և զգայական օրգանների հիվանդություններ nervous system disorders and organs of senses diseases	1123.6	1423.7	1819.2	2467.2	2622.0	болезни нервной системы и органов чувств
արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ blood circulation diseases	714.9	798.3	1092.9	1209.7	1311.3	болезни системы кровообращения
շնչառական օրգանների հիվանդություններ respiratory organs diseases	9189.5	8536.1	8695.1	8960.9	9322.5	болезни органов дыхания
մարսողական օրգանների հիվանդություններ digestive organs disorders	1094.6	1115.5	1181.2	1405.1	1325.4	болезни органов пищеварения
միզասեռական համակարգի հիվանդություններ urogenital diseases	758.0	772.3	898.4	1158.6	1174.6	болезни мочеполовой системы
հղիության, ծննդաբերությունների և հետծննդյան ժամանակաշրջանի բարդություններ complication of pregnancy, child birth and post-natal period	1363.8	1371.3	1654.9	1533.2	1532.2	осложнения беременности, родов и послеродового периода

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2003	2004	2005	2006	2007	
մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ skin infection and underskin fat diseases	601.2	690.0	807.1	1000.1	1046.5	болезни кожи и подкожной клетчатки
ոսկրա-մկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ osteo-muscular and connective tissue disorders	218.7	231.9	320.0	437.1	440.4	болезни костно-мышечной системы и соединительной ткани
քնածին շեղումներ (զարգացման արատներ) congenital anomalies (developmental defects)	37.2	45.6	44.4	71.6	66.8	врожденные аномалии (пороки развития)
ախտանիշներ, նշաններ և ճշտորեն չնշված վիճակներ symptoms, signs and inexactly indentified states	44.0	57.5	61.8	71.9	87.4	симптомы, признаки и неточно обозначенные состояния
վնասվածքներ և թունավորումներ injures and poisonings	1860.9	1414.1	1469.7	1468.1	1609.9	травмы и отравления

**102. ՀԻՎԱՆԴԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՌԱՆՁԻՆ ՏԱՐԱՓՈՒԻԿ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ
MORBIDITY CAUSED BY SELECTED INFECTIOUS DISEASES
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ ОТДЕЛЬНЫМИ ИНФЕКЦИОННЫМИ БОЛЕЗНЯМИ**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Դեպքերի քանակը Number of cases						Число случаев
Սուր աղիքային վարակներ Acute intestinal infections	4046	4187	4743	5329	5407	Острые кишечные инфекции
Որովայնային տիֆ և պարատիֆեր A, B, C Typhoid fever and paratyphoid fever A, B, C	19	6	3	3	21	Брюшной тиф и паратифы А,В,С
Սալմոնելոզային վարակներ Salmonella infections	199	218	293	282	292	Сальмонеллезные инфекции
Վիրուսային հեպատիտներ Virus hepatitis	884	944	749	980	1060	Вирусный гепатит
Գրիպ և շնչուղիների սուր վարակներ, հազ. Influenza and acute respiratory infections, thsd.	188.9	148.0	125.9	89.3	86.4	Грипп и острые инфекции дыхательных путей, тыс.
Քուրեշ Scarlet fever	263	466	370	437	1106	Скарлатина

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2003	2004	2005	2006	2007	
Գիֆթերիա Diphtheria	-	-	-	-	-	Дифтерия
Կապույտ հազ Whooping cough	3	7	6	3	1	Коклюш
Փայտացում Tetanus	1	1	2	2	1	Столбняк
Սուր պոլիոմիելիտ Acute poliomyelitis	-	-	-	-	-	Полиомиелит острый
Կարմրուկ Measles	4	1783	2281	137	7	Корь
Գեպերի քանակը 100 000 բնակչի հաշվով Number of cases per 100 000 population						Число случаев на 100 000 населения
Սուր աղիքային վարակներ Acute intestinal infections	126.0	130.4	147.4	165.4	167.6	Острые кишечные инфекции
Որովայնային տիֆ և պարատիֆեր A, B, C Typhoid fever and paratyphoid fever A, B, C	0.6	0.2	0.1	0.09	0.7	Брюшной тиф и паратифы А,В,С
Սալմոնելոզային վարակներ Salmonella infections	6.2	6.8	9.1	8.8	9.1	Сальмонеллезные инфекции
Վիրուսային հիպատիտներ Virus hepatitis	27.5	29.4	23.3	30.4	32.9	Вирусный гепатит
Գրիպ և շնչուղիների սուր վարակներ Influenza and acute respiratory infections	5881.6	4611.9	3914.4	2771.1	2677.5	Грипп и острые инфекции дыхательных путей
Քուրբեշ Scarlet fever	8.2	14.5	11.5	13.6	34.3	Скарлатина
Գիֆթերիա Diphtheria	-	-	-	-	-	Дифтерия
Կապույտ հազ Whooping cough	0.09	0.2	0.2	0.09	0.03	Коклюш
Փայտացում Tetanus	0.03	0.03	0.06	0.06	0.03	Столбняк
Սուր պոլիոմիելիտ Acute poliomyelitis	-	-	-	-	-	Полиомиелит острый
Կարմրուկ Measles	0.1	55.5	70.9	4.3	0.2	Корь

103. ՀԻՎԱՆԴԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱԼԿՈՀՈԼԻԶՄՈՎ ԵՎ ԹՄԲԱՄՈԼՈՒԹՅԱՄԲ
MORBIDITY CAUSED BY ALCOHOLISM AND DRUG ADDICTION
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ АЛКОГОЛИЗМОМ И НАРКОМАНИЕЙ

	2003	2004	2005	2006	2007	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը, ընդամենը, մարդ Number of registered diseases with the diagnosis set for the first time - total, persons	229	378	473	571	540	Численность зарегистрированных больных с впервые установленным диагнозом – всего, человек
100 000 բնակչի հաշվով number of cases per 100 000 population	7.1	11.8	14.7	17.7	16.7	число случаев на 100 000 населения
այդ թվում՝ of which:						в том числе:
հարբեցողություն և հարբեցողային պսիխոզ alcoholism and alcoholism psychosis	212	363	416	473	459	алкоголизм и алкогольный психоз
100 000 բնակչի հաշվով number of cases per 100 000 population	6.6	11.3	12.9	14.7	14.2	число случаев на 100 000 населения
թմրամոլություն drug addiction	16	8	53	93	79	наркомания
100 000 բնակչի հաշվով number of cases per 100 000 population	0.5	0.2	1.6	2.9	2.4	число случаев на 100 000 населения
թունամոլություն toxicomania	1	7	4	5	2	токсикомания
100 000 բնակչի հաշվով number of cases per 100 000 population	0.03	0.2	0.1	0.2	0.06	число случаев на 100 000 населения

104. ՀԻՎԱՆԴԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱԿՏԻՎ ԹՈՔԱԽՏՈՎ
MORBIDITY CAUSED BY ACTIVE TUBERCULOSIS
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ АКТИВНЫМ ТУБЕРКУЛЕЗОМ

	2003	2004	2005	2006	2007	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը. Number of sick persons with the diagnosis set for the first time:						Численность зарегистрированных больных с впервые установленным диагнозом:
ընդամենը մարդ total, persons	1437	1558	2006	1579	1518	всего, человек
100 000 բնակչի հաշվով per 100 000 population	44.7	48.5	62.3	49.0	47.0	на 100 000 населения

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2003	2004	2005	2006	2007	
այդ թվում՝ շնչառական օրգանների թոքախտի ախտորոշմամբ including sick persons with diagnosis of respiratory organs tuberculosis						в том числе с диагнозом тубер- кулеза органов дыхания
ընդամենը, մարդ total, persons	1320	1427	1856	1421	1175	всего, человек
100 000 բնակչի հաշվով per 100 000 population	41.1	44.4	57.7	44.1	36.4	на 100 000 населения
Բուժ-պրոֆիլակտիկ հիմնարկներում հաշվառման կանգնած հիվանդների թվաքանակը Number of patients under surveillance of disease prevention institutions:						Численность больных, состоящих на учете в лечебно-профилактичес- ких учреждениях:
ընդամենը, մարդ total, persons	6068	6165	6455	5673	3867	всего, человек
100 000 բնակչի հաշվով per 100 000 population	189.0	191.7	200.5	176.0	119.7	на 100 000 населения

**105. ՀԻՎԱՆԴԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՉԱՐՈՐԱԿ ՆՈՐԱԳՈՅԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ
MORBIDITY CAUSED BY MALIGNANT NEOPLASMS
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ ЗЛОКАЧЕСТВЕННЫМИ НОВООБРАЗОВАНИЯМИ**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտո- րոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը. Number of sick persons with the diagnosis set for the first time:						Численность зарегистрированных больных с впервые установленным диагнозом:
ընդամենը, մարդ total, persons	5951	6174	6396	7163	7294	всего, человек
100 000 բնակչի հաշվով per 100 000 population	185.3	192.1	198.8	222.4	226.1	на 100 000 населения
Բուժ-պրոֆիլակտիկ հիմնարկներում հաշվառման կանգնած հիվանդների թվաքանակը. Number of patients under surveillance of disease prevention institutions:						Численность больных, состоящих на учете в лечебно-профилактичес- ких учреждениях:
ընդամենը, մարդ total, persons	25580	26522	26512	27963	28439	всего, человек
100 000 բնակչի հաշվով per 100 000 population	796.6	824.7	823.6	867.6	880.4	на 100 000 человек населения

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

**106. ՀԻՎԱՆԴԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱԿՏԻՎ ԹՈՔԱԽՏՈՎ, ԸՍՏ ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԽՄԲԵՐԻ
MORBIDITY CAUSED BY ACTIVE TUBERCULOSIS BY AGE GROUPS
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ АКТИВНЫМ ТУБЕРКУЛЕЗОМ ПО ВОЗРАСТНЫМ ГРУППАМ**

	2004	2005	2006	2007	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը, մարդ Number of sick persons the diagnosis set for the first time, person:					Численность зарегистрированных больных с впервые установленным диагнозом, человек:
տղամարդ males	1256	1622	1218	1138	мужчины
կին females	302	384	361	380	женщины
այդ թվում՝ ըստ տարիքի, տարեկան of which by age, years:					в том числе в возрасте, лет:
0-14					0-14
տղամարդ males	30	63	53	62	мужчины
կին females	44	44	38	36	женщины
15-24					15-24
տղամարդ males	519	728	366	250	мужчины
կին females	78	101	91	101	женщины
25-34					25-34
տղամարդ males	192	225	229	192	мужчины
կին females	67	84	85	85	женщины
35-64					35-64
տղամարդ males	421	517	471	512	мужчины
կին females	92	128	125	120	женщины
65 և բարձր 65 and over					65 и старше
տղամարդ males	94	89	99	122	мужчины
կին females	21	27	22	38	женщины
100 000 բնակչի հաշվով (ըստ սեռի) Per 100 000 population (by sex)					В расчете на 100 000 населения (соответствующего пола)
տղամարդ males	81.0	104.5	78.3	72.9	мужчины
կին females	18.1	23.1	21.7	22.8	женщины
այդ թվում՝ ըստ տարիքի, տարեկան of which by age, years:					в том числе в возрасте, лет:
0-14					0-14
տղամարդ males	8.1	17.7	15.5	18.8	мужчины
կին females	13.0	13.6	12.3	12.2	женщины

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2004	2005	2006	2007	
15-24					15-24
տղամարդ	169.1	233.1	115.5	78.4	мужчины
males					
կին	22.0	32.8	29.3	32.4	женщины
females					
25-34					25-34
տղամարդ	88.7	100.5	98.6	79.6	мужчины
males					
կին	29.2	35.8	35.2	34.3	женщины
females					
35-64					35-64
տղամարդ	80.9	99.0	89.7	96.5	мужчины
males					
կին	15.5	21.5	20.9	19.9	женщины
females					
65 և բարձր					65 и старше
65 and over					
տղամարդ	69.8	64.6	70.9	87.6	мужчины
males					
կին	10.6	13.2	10.6	18.2	женщины
females					

107. ՀԻՎԱՆԴԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ ՉԱՐՈՐԱԿ ՆՈՐԱԳՈՅԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ ԸՍՏ ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԽՄԲԵՐԻ
MORBIDITY CAUSED BY MALIGNANT NEOPLASMS BY AGE GROUPS
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ ЗЛОКАЧЕСТВЕННЫМИ НОВООБРАЗОВАНИЯМИ ПО ВОЗРАСТНЫМ ГРУППАМ

	2003	2004	2005	2006	2007	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը, մարդ						Численность зарегистрированных больных с впервые установленным диагнозом, человек:
Number of sick persons the diagnosis set for the first time, person:						
տղամարդ	3082	3166	3327	3707	3768	мужчины
males						
կին	2869	3008	3069	3456	3526	женщины
females						
այդ թվում՝ ըստ տարիքի, տարեկան						в том числе в возрасте, лет:
of which by age, years:						
0-14						0-14
տղամարդ	34	29	44	32	25	мужчины
males						
կին	25	30	23	23	31	женщины
females						
15-19						15-19
տղամարդ	27	23	30	25	25	мужчины
males						
կին	19	16	19	26	8	женщины
females						

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2003	2004	2005	2006	2007	
20-39						20-39
տղամարդ males	129	125	133	144	150	мужчины
կին females	224	212	202	208	214	женщины
40-59						40-59
տղամարդ males	835	890	940	1048	1110	мужчины
կին females	1114	1150	1246	1410	1393	женщины
60 և բարձր 60 and over						60 и старше
տղամարդ males	2057	2099	2180	2458	2458	мужчины
կին females	1487	1600	1579	1789	1880	женщины
100 000 բնակչի հաշվով (ըստ սեռի) Per 100 000 population (by sex):						В расчете на 100 000 населения (соответствующего пола):
տղամարդ males	199.5	204.3	214.3	238.2	241.5	мужчины
կին females	172.2	180.1	184.3	207.6	211.6	женщины
այդ թվում՝ ըստ տարիքի, տարեկան of which by age, years:						в том числе в возрасте, лет:
0-14						0-14
տղամարդ males	8.9	7.8	12.3	9.4	7.6	мужчины
կին females	7.1	8.9	7.1	7.4	10.5	женщины
15-19						15-19
տղամարդ males	16.8	14.3	18.6	15.4	15.5	мужчины
կին females	12.0	10.1	12.0	16.5	5.1	женщины
20-39						20-39
տղամարդ males	28.2	27.0	28.2	29.9	30.4	мужчины
կին females	46.1	43.5	41.0	41.7	42.2	женщины
40-59						40-59
տղամարդ males	233.0	237.9	242.7	264.0	467.4	мужчины
կին females	274.2	271.3	283.7	313.3	528.1	женщины
60 և բարձր 60 and over						60 и старше
տղամարդ males	1112.3	1169.8	1247.5	1429.1	1425.2	мужчины
կին females	567.9	623.6	626.3	715.6	744.9	женщины

108. ՀԻՎԱՆԴԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ ԸՍՏ ՏԱՐԻՋԱՅԻՆ ԽՄԲԵՐԻ

MORBIDITY WITH VENERIAL DISEASES BY AGE GROUPS

ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ ВЕНЕРИЧЕСКИМИ БОЛЕЗНЯМИ ПО ВОЗРАСТНЫМ ГРУППАМ

	2003	2004	2005	2006	2007	
Առաջին անգամ բացահայտված սիֆիլիսի ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը, մարդ Number of new patients with the syphilis diagnosis set for the first time, person:						Численность зарегистрированных больных сифилисом с впервые установленным диагнозом, человек:
տղամարդ males	63	67	42	86	79	мужчины
կին females	73	71	43	71	76	женщины
այդ թվում՝ ըստ տարիքի, տարեկան of which at the age, years:						в том числе в возрасте, лет:
0-14						0-14
տղամարդ males	-	-	-	-	1	мужчины
կին females	1	-	-	-	-	женщины
15-17						15-17
տղամարդ males	-	-	-	-	1	мужчины
կին females	-	-	-	1	1	женщины
18-39						18-39
տղամարդ males	34	39	25	53	43	мужчины
կին females	43	55	31	50	48	женщины
40 և բարձր 40 and older						40 лет и старше
տղամարդ males	29	28	17	33	34	мужчины
կին females	29	16	12	20	27	женщины
100 000 բնակչի հաշվով (ըստ սեռի) Per 100 000 population (by sex):						В расчете на 100 000 населения (соответствующего пола):
տղամարդ males	4.1	4.3	2.7	5.5	5.1	мужчины
կին females	4.4	4.3	2.6	4.3	4.6	женщины
այդ թվում՝ ըստ տարիքի, տարեկան of which at the age, years:						в том числе в возрасте, лет:
0-14						0-14
տղամարդ males	-	-	-	-	0.3	мужчины
կին females	0.3	-	-	-	-	женщины

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2003	2004	2005	2006	2007	
15-17						15-17
տղամարդ males	-	-	-	-	1.0	мужчины
կին females	-	-	-	1.1	1.1	женщины
18-39						18-39
տղամարդ males	6.5	7.4	4.7	4.8	7.7	мужчины
կին females	7.8	10.0	5.6	8.9	8.4	женщины
40 և բարձր 40 and older						40 лет и старше
տղամարդ males	5.3	5.1	3.0	2.6	5.9	мужчины
կին females	4.3	2.4	1.7	2.9	3.8	женщины
Բուժ-պրոֆիլակտիկ հիմնարկներում հաշվառման կանգնած սիֆիլիսով հիվանդների թվաքանակը Number of patients with syphilis under surveillance of disease prevention institutions:						Численность больных сифилисом, состоящих на учете в лечебно-про- филактических учреждениях:
ընդամենը, մարդ total, persons	804	388	371	544	378	всего, человек
100 000 բնակչի հաշվով per 100 000 population	25.0	12.1	11.5	16.9	11.7	в расчете на 100 000 населения
Առաջին անգամ բացահայտված գոնոկոկային վարակի ախտո- րոշմամով գրանցված հիվանդնե- րի թվաքանակը Number of new patients with the gonorrhoea diagnosis set for the first time:						Численность зарегистрированных больных гонококой с впервые установленным диагнозом:
տղամարդ males	442	376	696	554	526	мужчины
կին females	306	129	290	166	184	женщины
այդ թվում՝ ըստ տարիքի, տարեկան of which by age, years:						в том числе в возрасте, лет:
0-14						0-14
տղամարդ males	-	-	-	5	-	мужчины
կին females	-	-	-	1	-	женщины
15-17						15-17
տղամարդ males	2	-	5	15	11	мужчины
կին females	-	2	-	3	-	женщины

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2003	2004	2005	2006	2007	
18-39						18-39
տղամարդ males	430	361	662	511	497	мужчины
կին females	302	122	273	150	169	женщины
40 և բարձր 40 and older						40 лет и старше
տղամարդ males	10	15	29	23	18	мужчины
կին females	4	5	17	12	15	женщины
100 000 բնակչի հաշվով (ըստ սեռի) Per 100 000 population (by sex):						В расчете на 100 000 населения (соответствующего пола):
տղամարդ males	28.6	24.3	44.8	35.6	33.7	мужчины
կին females	18.4	7.7	17.4	10.0	11.0	женщины
այդ թվում՝ ըստ տարիքի, տարեկան of which by age, years:						в том числе в возрасте, лет:
0-14						0-14
տղամարդ males	-	-	-	1.5	-	мужчины
կին females	-	-	-	0.3	-	женщины
15-17						15-17
տղամարդ males	2.1	-	5.2	15.3	11.2	мужчины
կին females	-	2.1	-	3.2	-	женщины
18-39						18-39
տղամարդ males	82.6	68.3	123.2	93.4	89.2	мужчины
կին females	55.1	22.1	49.1	26.7	29.7	женщины
40 և բարձր 40 and older						40 лет и старше
տղամարդ males	1.8	2.7	5.2	4.0	3.1	мужчины
կին females	0.6	0.7	2.5	1.7	2.1	женщины

109. ՀԻՎԱՆԴԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՈԳԵԿԱՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄՆԵՐՈՎ
MORBIDITY CAUSED BY PSYCHIC DISFUNCTIONS
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ ПСИХИЧЕСКИМИ РАССТРОЙСТВАМИ

	2003	2004	2005	2006	2007	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը Number of sick persons with the diagnosis set for the first time:						Численность зарегистрированных больных с впервые установленным диагнозом:
ընդամենը, մարդ total, persons	1538	1653	2501	2521	2386	всего, человек
100 000 բնակչի հաշվով per 100 000 population	47.9	51.4	77.7	78.3	74.0	на 100 000 населения
Բուժ-պրոֆիլակտիկ հիմնարկներում հաշվառման կանգնած հիվանդների թվաքանակը Number of patients under surveillance of disease prevention institutions:						Численность больных, состоящих на учете в лечебно-профилактических учреждениях:
ընդամենը, մարդ total, persons	36122	33809	38004	40461	42357	всего, человек
100 000 բնակչի հաշվով per 100 000 population	1124.9	1051.9	1180.5	1255.4	1311.3	на 100 000 населения

110. ՍՏՈՄԱՏՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ
STOMATOLOGICAL AID RENDERED
СТОМАТОЛОГИЧЕСКАЯ ПОМОЩЬ

	2003	2004	2005	2006	2007	
Ինքնուրույն գործող ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկաների քանակը Number of independent stomatological out-patients' clinics	37	41	41	41	43	Число самостоятельных стоматологических поликлиник
Ստոմատոլոգիական բաժանմունքներ ունեցող հիմնարկների քանակը Number of establishments with stomatological departments (rooms)	136	144	132	142	139	Число учреждений, имеющих стоматологические отделения (кабинеты)
Մարդկանց տեսակարար կշիռը, որոնց նկատմամբ տարվել է բերանի խոռոչի սանացիա, ընդհանուր բնակչության թվաքանակի նկատմամբ, % Share of persons who received stomatological aid in total number of population, %	1.5	1.6	4.1	4.2	4.5	Удельный вес лиц, которым проведена санация полости рта, в общей численности населения, %

111.ՇՏԱՊ ԲՈՒԺՕԳՆՈՒԹՅԱՄԲ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ

AMBULANCE SERVICES

ОБСЛУЖИВАНИЕ СКОРОЙ МЕДИЦИНСКОЙ ПОМОЩЬЮ

	2003	2004	2005	2006	2007	
Շտապ բուժօգնության կայանների (բաժանմունքների) քանակը Number of ambulance service stations (sections)	46	53	58	61	75	Число станций (отделений) скорой медицинской помощи
Անձանց թվաքանակը, որոնց ցույց է տրվել օգնություն ամբուլատոր կարգով և կանչերի ընթացքում Number of persons who received medical aid (outpatient services and ambulance services):						Численность лиц, которым оказана помощь амбулаторно и при выездах:
ընդամենը, 1000 մարդ total, thsd. persons	317.1	326.9	351.3	371.3	361.0	всего, тыс. человек
1000 բնակչի հաշվով per 1000 population	98.7	101.7	109.2	115.3	111.9	на 1000 населения

112.ԱԲՈՐՏՆԵՐ

ABORTIONS

АБОРТЫ

	2003	2004	2005	2006	2007	
Աբորտների քանակը, ընդամենը, 1000 Number of abortions- total, 1000	10.7	10.6	10.9	11.1	11.5	Число аборттов - всего, 1000
Ֆերտիլային տարիքի (15-49 տարեկան) 1000 կնոջ հաշվով per 1000 women at fertile age (15-49 years old)	11.8	11.6	11.9	12.0	12.4	на 1000 женщин фертильного возраста (15-49 лет)
100 կենդանածին և մեռած ծնվածների հաշվով per 100 live births and stillbirths	29.7	28.2	28.9	29.1	28.3	на 100 родившихся живыми и мертвыми

113.ԱԲՈՐՏՆԵՐՆ ԸՍՏ ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԲԱՇԽՎԱԾՈՒԹՅԱՆ

ABORTIONS BY AGE GROUPS

АБОРТЫ ПО ВОЗРАСТНЫМ ГРУППАМ

	2003	2004	2005	2006	2007	
Աբորտների քանակը, ընդամենը, 1000 Number of abortions- total, 1000	10.7	10.6	10.9	11.1	11.5	Число аборттов - всего, 1000
այդ թվում՝ մինի-աբորտներ of which: mini-abortions	0.2	0.2	0.1	-	-	в том числе: мини-аборты
Աբորտների քանակը կանանց մոտ, ըստ տարիքի, տարեկան Number of abortions to females at the age, years						Число аборттов у женщин в возрасте, лет

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2003	2004	2005	2006	2007	
15-19	0.7	0.6	0.6	0.5	0.5	15-19
20-34	7.3	7.5	7.9	8.2	8.6	20-34
35 և բարձր 35 and older	2.5	2.4	2.4	2.4	2.4	35 лет и старше
Աբորտների թիվը 1000 կնոջ հաշվով ըստ տարիքի, տարեկան Number of abortions per 1000 females at the age, years:						Число аборттов на 1000 женщин в возрасте, лет:
15-19	4.1	3.9	3.5	3.4	3.5	15-19
20-34	18.0	19.9	20.5	20.8	21.3	20-34
35 և բարձր 35 and older	6.5	6.3	6.3	6.4	6.5	35 лет и старше
Աբորտների թիվն առաջնային հղիություն ունեցողների մոտ, ընդամենը, 1000 Number of abortions to women pregnant for the first time, 1000	0.7	0.7	0.8	0.8	0.9	Число аборттов у первобеременных- всего, 1000

114. ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆ ՀԵՏԱՁՈՏՈՒԹՅԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՊՐՈՖԻԼԱԿՏԻԿ ՀԵՏԱՁՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
PROPHYLACTIC EXAMINATION OF POPULATION SUBJECT TO PERIODIC SUPERVISION
ПРОФИЛАКТИЧЕСКИЕ ОСМОТРЫ НАСЕЛЕНИЯ, ПОДЛЕЖАЩЕГО ПЕРИОДИЧЕСКИМ ОСМОТРАМ

	2003	2004	2005	2006	2007	
Ստուգվել են, 1000 մարդ Number of examined persons, 1000						Осмотрено, 1000 человек:
մեծահասակներ adults	95.6	133.2	157.9	184.2	161.6	взрослых
անչափահասներ teenagers	92.6	154.0	167.3	169.8	171.3	подростков
երեխաներ children	621.1	616.9	615.3	584.6	581.9	детей
Ստուգման ենթակա անձանց թվա- քանակից, % As % of persons subject to inspection:						От числа, подлежащих осмотрам, %
մեծահասակներ adults	86.8	90.4	90.0	92.9	91.5	взрослых
անչափահասներ teenagers	71.5	82.8	86.8	87.7	92.2	подростков
երեխաներ children	86.3	87.3	90.1	89.3	92.5	детей

115. 0-14 ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍԱԿԻ ԵՐԵՆԱՆԵՐԻ ՊՐՈՖԻԼԱԿՏԻԿ ՍՏՈՒԳՈՒՄՆԵՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ
RESULTS OF PROPHYLACTIC EXAMINATION OF CHILDREN AT THE AGE OF 0-14 YEARS OLD
РЕЗУЛЬТАТЫ ПРОФИЛАКТИЧЕСКИХ ОСМОТРОВ ДЕТЕЙ В ВОЗРАСТЕ ОТ 0-14 ЛЕТ

	2003	2004	2005	2006	2007	
Ստուգվել են երեխաներ, ընդամենը Number of children examined - total	621138	616865	615271	584583	581885	Осмотрено детей - всего
բացահայտվել են expected:						выявлено
թույլ լսողությամբ with reduction of hearing acuty						с понижением остроты слуха
ընդամենը total	1118	1030	1163	1035	1029	всего
ստուգվածների թվաքանակից,% as % of total number of children examined	0.18	0.17	0.19	0.18	0.18	от числа осмотренных, %
թույլ տեսողությամբ with reduction of vision acuty:						с понижением остроты зрения:
ընդամենը total	8775	8029	8895	9908	9719	всего
ստուգվածների թվաքանակից,% as % of total number of children examined	1.41	1.30	1.45	1.69	1.67	от числа осмотренных, %
խոսակցական թերություններով with defects of speech:						с дефектами речи:
ընդամենը total	3060	2994	3126	3539	3731	всего
ստուգվածների թվաքանակից,% as % of total number of children	0.49	0.49	0.51	0.61	0.64	от числа осмотренных, %
ողնաշարի ծռումով scoliosis:						со сколиозом:
ընդամենը total	280	279	364	375	403	всего
ստուգվածների թվաքանակից,% as % of total number of children	0.05	0.05	0.06	0.06	0.07	от числа осмотренных, %
կեցվածքի խախտումով with disturbance of bearing:						с нарушением осанки:
ընդամենը total	4423	4211	4332	4109	3788	всего
ստուգվածների թվաքանակից,% as % of total number of children examined	0.71	0.68	0.70	0.70	0.65	от числа осмотренных, %

**116. 0-14 ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍԱԿԻ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆԴԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆ ԸՍՏ
ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԽՄԲԵՐԻ
MORBIDITY OF CHILDREN AT THE AGE OF 0-14 YEARS OLD WITH ACUTE AND CHRONIC
DISEASES BY MAIN DISEASES GROUPS
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ ДЕТЕЙ В ВОЗРАСТЕ ОТ 0-14 ЛЕТ ПО ОСНОВНЫМ ГРУППАМ БОЛЕЗНЕЙ**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Առաջին անգամ բացահայտված ախտորոշումով գրանցված հիվանդացությունների քանակը, ընդամենը Number of diseases with the diagnosis set for the first timetotal	214006	206022	211728	258019	256014	Число зарегистрированных заболеваний с впервые установленным диагнозом - всего
որանցից՝ of which:						из них:
տարափոխիկ և մակարոյժ հիվանդություններ infection and parasitic diseases	27887	25123	22552	36552	28386	инфекционные и паразитарные болезни
նորագոյացություններ neoplasms	130	121	124	240	267	новообразования
Էնդոկրինային համակարգի հիվանդություններ, սնուցման խախտումներ, նյութափոխանակության և իմունիտետային խանգարումներ diseases of the endocrin system, digestion disorders, disorders of metabolism and immunity	3736	3316	2957	3300	3066	болезни эндокринной системы, расстройства питания, нарушения обмена веществ и иммунитета
արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ blood diseases and other hemato-genic disturbances	3610	4263	4320	4631	4765	болезни крови и кроветворных органов
նյարդային համակարգի և զգայական օրգանների հիվանդություններ nervous system disorders and organs of senses diseases	12896	14321	9169	25132	26653	болезни нервной системы и органов чувств
արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ blood circulation disorders	309	318	447	770	561	болезни системы кровообращения
շնչառական օրգանների հիվանդություններ respiratory organs diseases	120864	116605	118720	134233	141886	болезни органов дыхания
մարսողական օրգանների հիվանդություններ digestive organs disorders	13344	13179	13920	17137	15442	болезни органов пищеварения
միզասեռական օրգանների հիվանդություններ urogenital disorders	2907	2878	3083	3728	3953	болезни мочеполовой системы
մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ skin infection and underskin fat diseases	5962	6597	6968	9955	10020	болезни кожи и подкожной клетчатки

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2003	2004	2005	2006	2007	
ոսկրա-մկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ osteo-muscular and connective tissue disorders	787	794	948	1469	1295	болезни костно-мышечной системы и соединительной ткани
բնածին շեղումներ (զարգացման արատներ) congenital anomalies (developmental defects)	881	1024	855	1556	1306	врожденные аномалии (пороки развития)
պերինատալ շրջանում առաջացող առանձին վիճակներ separate states occurring in perinatal period	3241	3598	3181	3769	3602	отдельные состояния, возникающие в перинатальном периоде
վնասվածքներ և թունավորումներ injures and poisonings	15910	12314	12634	13645	12763	травмы и отравления
Հիվանդությունների թիվը 100 000 երեխայի հաշվով, ընդամենը Number of diseases per 100 000 children - total	29006.2	29038.4	31128.9	39713.6	41001.6	Число заболеваний на 100 000 детей - всего
դրանցից՝ of which:						из них:
ստրափոխիկ և մակարոյծ հիվանդություններ infection and parasitic diseases	3779.8	3541.0	3315.7	5626.0	4546.1	инфекционные и паразитарные болезни
նորագոյացություններ neoplasms	17.6	17.1	18.2	36.9	42.8	новообразования
էնդոկրինային համակարգի հիվանդություններ, սնուցման խախտումներ, նյութափոխանակության և իմունիտետային խանգարումներ diseases of the endocrin system, digestion disorders, disorders of metabolism and immunity	506.4	467.4	434.7	507.9	491.0	болезни эндокринной системы, расстройства питания, нарушения обмена веществ и иммунитета
արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ blood diseases and other hematogenic disturbances	489.3	600.9	635.1	712.8	763.1	болезни крови и кроветворных органов
նյարդային համակարգի և զգայական օրգանների հիվանդություններ nervous system disorders and organs of senses diseases	1747.9	2018.5	1348.1	3866.5	4268.6	болезни нервной системы и органов чувств
արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ blood circulation disorders	41.9	44.8	65.7	118.5	89.8	болезни системы кровообращения
շնչառական օրգանների հիվանդություններ respiratory organs diseases	16381.8	16435.3	17454.6	20650.8	22723.6	болезни органов дыхания
մարտդական օրգանների հիվանդություններ digestive organs disorders	1808.6	1857.6	2046.6	2637.7	2473.1	болезни органов пищеварения

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2003	2004	2005	2006	2007	
միզասեռական օրգանների հիվանդություններ urogenital disorders	394.0	405.6	453.3	573.8	633.1	болезни мочеполовой системы
մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ skin infection and underskin fat diseases	808.1	929.8	1024.5	1532.2	1604.7	болезни кожи и подкожной клетчатки
ոսկրա-մկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ osteo-muscular and connective tissue disorders	106.7	111.9	139.4	226.1	207.4	болезни костно-мышечной системы и соединительной ткани
բնածին շեղումներ (զարգացման արատներ) congenital anomalies (developmental defects)	119.4	144.3	125.7	239.5	209.2	врожденные аномалии (пороки развития)
պերինատալ շրջանում առաջացող առանձին վիճակներ separate states occurring in perinatal period	439.3	507.1	467.7	580.1	576.9	отдельные состояния, возникающие в перинатальном периоде
վնասվածքներ և թունավորումներ injures and poisonings	2156.4	1735.6	1857.5	2100.2	2044.0	травмы и отравления

117. ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ ԲԺԻՇԿՆԵՐՈՎ, ԸՍՏ ԱՌԱՆՁԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
PROVISION OF POPULATION WITH PHYSICIANS BY SPECIALITIES
ОБЕСПЕЧЕННОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ ВРАЧАМИ ПО ОТДЕЛЬНЫМ СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ

	2003	2004	2005	2006	2007	
Ընդամենը բժիշկներ (ներառյալ ատամնաբույժներ) ¹ Total of physicians (including dentists) ¹	11728	11396	12307	12388	12251	Всего врачей (включая зубных) ¹
նրանցից` of which						из них:
թերապևտներ theraputists	2932	2860	2978	2994	2966	терапевтов
վիրաբույժներ surgeons	1484	1477	1505	1539	1532	хирургов
մանկաբարձ-գինեկոլոգներ midwives-gynaecologists	857	834	863	872	894	акушеров-гинекологов
մանկաբույժներ peadiatrists	1350	1292	1286	1236	1161	педиатров

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

	2003	2004	2005	2006	2007	Շարունակություն Continued Продолжение
ակնաբույժներ ophthalmologists	281	289	300	324	319	офтальмологов
օտոլարինգոլոգներ otolaringologists	261	251	268	259	260	отоларингологов
նևրոպատոլոգներ neuropathologists	307	282	299	296	292	невропатологов
հոգեբույժներ և հոգեբույժ-քննադատ- լաբաններ psychiatrist and psychiatrist-experts in narcology	167	168	176	182	190	психиатров и психиатров- наркологов
ֆտիզիատրներ phthisiatricians	97	92	92	95	100	фтизиатров
մաշկավեներոլոգներ dermatologist-venereologists	158	163	176	177	178	дермато-венерологов
ռենտգենոլոգներ և ռադիոլոգներ roentgenologists-radiologists	228	216	228	231	232	рентгенологов и радиологов
բուժական ֆիզկուլտուրայի և սպորտի բժիշկներ physicians of medical physical culture and sports	30	24	24	27	24	врачей по лечебной физкульту- ре и спорту
սանիտարահակահամաճարակա- յին խմբի բժիշկներ physicians of sanitary-antiepidemic group	621	283	380	368	377	врачей санитарно-противоэпи- демической группы
ստոմատոլոգներ և ատամնաբույժներ stomatologists-dentists	845	935	1220	1302	1221	стоматологов и зубных врачей
10000 բնակչի հաշվով, ընդամենը բժիշկներ Physicians per 10000 population	36.5	35.4	38.2	38.4	37.9	На 10000 населения всего врачей
նրանցից` of which:						из них:
թերապևտներ therapeutists	9.1	8.9	9.3	9.3	9.2	терапевтов
վիրաբույժներ surgeons	4.6	4.6	4.7	4.8	4.7	хирургов
մանկաբարձ-գինեկոլոգներ ² midwives-gynaecologists ²	5.1	5.0	5.2	5.2	5.4	акушеров-гинекологов ²
մանկաբույժներ ³ pediatrists ³	18.7	18.6	19.4	19.5	18.9	педиатров ³
ակնաբույժներ ophthalmologists	0.9	0.9	0.9	1.0	1.0	офтальмологов
օտոլարինգոլոգներ otolaringologists	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	отоларингологов
նևրոպատոլոգներ neuropathologists	1.0	0.9	0.9	0.9	0.9	невропатологов
հոգեբույժներ և հոգեբույժ-քննադատ- լաբաններ psychiatrists and psychiatrist-experts in narcology	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	психиатров и психиатров- наркологов

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2003	2004	2005	2006	2007	
ֆտիզիատրներ phthisiatricians	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	фтизиатров
մաշկավեներոլոգներ deratologists-venereologists	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	дермато-венерологов
ռենտգենոլոգներ և ռադիոլոգներ roentgenologists-radiologist	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	рентгенологов и радиологов
բուժական ֆիզկուլտուրայի և սպորտի բժիշկներ physicians of medical physical culture and sports	0.09	0.07	0.07	0.08	0.07	врачей по лечебной физкультуре и спорту
սանիտարահակահամաճարակային խմբի բժիշկներ physicians of sanitary-antiepidemic group	1.9	0.9	1.2	1.1	1.2	врачей санитарно-противоэпи- демической группы
ստոմատոլոգներ և ատամնաբույժներ stomatologists and dentists	2.6	2.9	3.8	4.0	3.8	стоматологов и зубных врачей

¹ Բժիշկների տվյալներն ըստ առանձին մասնագիտությունների, բերված են ըստ ՀՀ առողջապահության նախարարության տվյալների:

The indicators of physicians are presented according to the Ministry of Health of RA.

Показатели врачей, по отдельным специальностям, приведены по данным Министерства здравоохранения РА.

² Մանկաբարձ-գինեկոլոգները հաշվարկված են 10 000 կանանց հաշվով:

Midwife-gynaecologists are calculated per 10 000 women.

Акушеры-гинекологи рассчитаны на 10 000 женщин.

³ Մանկաբույժները հաշվարկված են 0-14 տարեկան 10 000 երեխաների հաշվով:

Pediatricists are calculated per 10 000 children at the age of 0-14 years old.

Педиатры рассчитаны на 10 000 детей в возрасте 0-14 лет.

**118. ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԻՋԻՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԱՆՁՆԱԿԱԶՄՈՎ, ԸՍՏ ԱՌԱՆՁԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝
PROVISION OF POPULATION WITH MEDIUM-LEVEL MEDICAL PERSONNEL BY SPECIALITIES՝
ОБЕСПЕЧЕННОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ СРЕДНИМ МЕДИЦИНСКИМ ПЕРСОНАЛОМ
ПО ОТДЕЛЬНЫМ СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ՝**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Ընդամենը միջին բժշկական անձնակազմը, մարդ Total medium-level medical personnel, persons	18379	17874	18364	18574	18595	Всего среднего медицинского персонала, человек
նրանցից՝ of which:						из них :
բուժականներ doctors' assistants	278	307	242	257	198	фельдшеров
մանկաբարձներ midwives	1564	1487	1466	1458	1388	акушеров
բուժքույրեր sick-nurses	13298	12896	13264	13511	13592	медицинских сестер

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2003	2004	2005	2006	2007	
ռենտգենոլաբորանտներ radiologists-laboratory assistants	336	365	386	357	377	рентгенолаборантов
բուժակ-լաբորանտներ doctors assistants-laboratory assistants	1464	1432	1505	1507	1578	фельдшеров-лаборантов
10 000 բնակչի հաշվով ընդամենը միջին բժշկական անձնակազմը Total medium-level medical personnel per 10 000 population	57.2	55.6	57.0	57.6	57.6	Всего среднего медицинского персонала на 10 000 населения
նրանցից՝ of which:						из них:
բուժակներ doctors' assistants	0.9	1.0	0.8	0.8	0.6	фельдшеров
մանկաբարձներ ² midwives ²	17.1	16.2	15.9	15.7	15.0	акушеров ²
բուժքույրեր sick-nurses	41.4	40.1	41.2	41.9	42.1	медицинских сестер
ռենտգենոլաբորանտներ radiologists-laboratory assistants	1.0	1.1	1.2	1.1	1.2	рентгенолаборантов
բուժակ-լաբորանտներ doctors' assistants-laboratory assistants	4.6	4.5	4.7	4.7	4.9	фельдшеров-лаборантов

¹ Միջին բժշկական անձնակազմի տվյալներն ըստ առանձին մասնագիտությունների, բերված են ըստ ՀՀ առողջապահության նախարարության տվյալների:
The indicators of medium-level medical personnel are presented according to the Ministry of Health of RA.
Показатели среднего медицинского персонала, по отдельным специальностям, приведены по данным Министерства здравоохранения РА.

² Մանկաբարձները հաշվարկված են 15-49 տարեկան 10 000 կանանց հաշվով:
Midwives are calculated per 10 000 women at the age of 15-49 years old.
Акушеры рассчитаны на 10 000 женщин в возрасте с 15-49 лет.

**119. ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԻՎԱՆԴԱՆՈՑԱՅԻՆ ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐՈՎ,
ԸՍՏ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑՄԱՆ
THE PROVISION OF POPULATION WITH MEDICAL BEDS BY SPECIALIZATION
ОБЕСПЕЧЕННОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ БОЛЬНИЧНЫМИ КОЙКАМИ ПО СПЕЦИАЛИЗАЦИИ**

	2003	2004	2005	2006	2007	
Ընդամենը հիվանդանոցային մահճակալներ Total medical beds	14208	14259	14353	14276	13126	Всего больничных коек
նրանցից հիվանդների համար՝ of which for sick persons						из них для больных:
թերապևտիկ therapeutic	2342	2447	2238	2398	2281	терапевтических

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2003	2004	2005	2006	2007	
վիրաբուժական surgical	2920	3214	3222	3317	2922	хирургических
օնկոլոգիական oncologic	535	485	510	510	543	онкологических
գինեկոլոգիական gynaecologic	746	761	755	762	641	гинекологических
թոքախտային tubercular	550	600	558	568	528	туберкулезных
վարակիչ infectious	859	865	865	860	730	инфекционных
օֆտալմոլոգիական ophthalmologic	254	254	272	252	267	офтальмологических
օտոլարինգոլոգիական otolaringologic	224	225	246	236	235	отоларингологических
մաշկավեներական dermatologic-venerologic	130	130	130	130	123	дермато-венерологических
հոգեբուժական psychiatric	1355	1305	1415	1395	1400	психиатрических
թմրաբանական narcologic	80	80	90	80	80	наркологических
նյարդաբանական neurologic	361	383	377	337	349	неврологических
հղի կանանց և ծննդկանների for pregnant and women recently confined	1692	1662	1666	1636	1331	беременных женщин и ро- женниц
10 000 բնակչի հաշվով ընդամենը հիվանդանոցային մահճակալներ ¹ Total medical beds per 10 000 population ¹	44.2	44.3	44.6	44.3	40.6	Всего больничных коек на 10 000 населения ¹
դրանցից հիվանդների համար՝ of which for sick persons:						из них для больных:
թերապևտիկ therapeutic	7.3	7.6	7.0	7.4	7.1	терапевтических
վիրաբուժական surgical	9.1	10.0	10.0	10.3	9.3	хирургических
օնկոլոգիական oncologic	1.7	1.5	1.6	1.6	1.7	онкологических
գինեկոլոգիական gynaecologic	4.5	4.6	4.5	4.6	3.8	гинекологических
թոքախտային tubercular	1.7	1.9	1.7	1.8	1.6	туберкулезных
վարակիչ infectious	2.7	2.7	2.7	2.7	2.3	инфекционных
օֆտալմոլոգիական ophthalmologic	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	офтальмологических
օտոլարինգոլոգիական otolaringologic	0.7	0.7	0.8	0.7	0.7	отоларингологических
մաշկավեներական dermatologic-venerologic	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	дермато-венерологических

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

	2003	2004	2005	2006	2007	Շարունակություն Continued Продолжение
հոգեբուժական psychiatric	4.2	4.1	4.4	4.3	4.3	психиатрических
թմրաբանական narcologic	0.2	0.2	0.3	0.2	0.2	наркологических
նյարդաբանական neurologic	1.1	1.2	1.2	1.0	1.1	неврологических
հղի կանանց և ծննդկանների for pregnant and women recently confined	18.5	18.1	18.1	17.7	14.4	беременных женщин и рожениц

¹ Գինեկոլոգիական հիվանդների համար մահճակալները հաշվարկված են 10 000 կանանց հաշվով, իսկ հղի կանանց և ծննդկանների համար՝ 15-49 տարեկան 10 000 կանանց հաշվով:
The beds for gynaecologic diseased are calculated per 10 000 women; pregnant and women recently confined - per 10 000 women at the age of 15-49 years old.
Койки для гинекологических больных рассчитаны на 10 000 женщин; для беременных женщин и рожениц -на 10000 женщин в возрасте 15-49 лет.

120. ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ ՀԻՎԱՆԴ ԵՐԵՆԱՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ
NUMBER OF BEDS FOR SICK CHILDREN
ЧИСЛО КОЕК ДЛЯ БОЛЬНЫХ ДЕТЕЙ

	2003	2004	2005	2006	2007	
Ընդամենը Total	1780	1818	1683	1652	1464	Всего
10 000 երեխաների հաշվով Per 10 000 children	24.6	26.1	25.3	26.0	23.8	На 10 000 детей

ՀԱՇՄԱՆԴԱՄՈՒԹՅՈՒՆ
DISABILITY
ИНВАЛИДНОСТЬ

121. ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՍ ՀԱՇՄԱՆԴԱՍ ՃԱՆԱԶՎԱԾՆԵՐԻ ԹՎԱՔԱՆԱԿԸ
NUMBER OF PERSONS RECOGNIZED AS DISABLED FOR THE FIRST TIME
ЧИСЛЕННОСТЬ ВПЕРВЫЕ ПРИЗНАННЫХ ИНВАЛИДАМИ

	2003	2004	2005	2006	2007	
Ընդամենը, մարդ Total, persons	14346	13969	15898	17496	17174	Всего, человек
1000 բնակչի հաշվով Per 1000 population	4.5	4.3	4.9	5.4	5.3	на 1000 населения
հաշմանդամների ընդհանուր թվաքանակից,% as % of total number of disabled:						от общей численности инвалидов,%:
I կարգի հաշմանդամներ disabled persons of group I	9.2	9.1	8.8	8.5	8.4	инвалиды I группы
II կարգի հաշմանդամներ disabled persons of group II	52.7	54.7	55.2	51.5	50.7	инвалиды II группы
III կարգի հաշմանդամներ disabled persons of group III	28.2	27.4	28.2	32.5	34.1	инвалиды III группы
Հաշմանդամների ընդհանուր թվաքանակից. Of total number of disabled:						Из общей численности инвалидов:
աշխատունակ տարիքի at working age	9903	9648	10887	12103	12292	в трудоспособном возрасте
ընդհանուր թվաքանակից,% as % of total number	69.0	69.1	68.5	69.2	71.6	от общей численности, %

122. ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՍ ՀԱՇՄԱՆԴԱՍ ՃԱՆԱԶՎԱԾՆԵՐԻ ԲԱՇԽՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆՆ ԸՍՏ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
DISTRIBUTION OF PERSONS RECOGNIZED AS DISABLED FOR THE FIRST TIME BY DISEASES
РАСПРЕДЕЛЕНИЕ ВПЕРВЫЕ ПРИЗНАННЫХ ИНВАЛИДАМИ, ПО БОЛЕЗНЯМ

	2003	2004	2005	2006	2007	
						Սարդ-Persons-Человек
Առաջին անգամ հաշմանդամ ճանաչվածները, ընդամենը Distribution of persons recognized as disabled for the first time, total	14346	13969	15898	17496	17174	Численность впервые признанных инвалидами-всего
որանցից ունեցող՝ of whom those with:						из них имеющие:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2003	2004	2005	2006	2007	
արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ blood circulation disorders	4068	3964	4929	5654	5961	болезни системы кровообращения
չարորակ նորագոյացություններ malignant neoplasms	2198	2189	2315	2560	2553	злокачественные новообразования
վնասվածքներ և թունավորումներ injuries and poisoning	747	898	939	999	980	травмы и отравления
նյարդային համակարգի և զգայական օրգանների հիվանդություններ nervous system disorders and organs of senses diseases	1222	985	1686	2150	1969	болезни нервной системы и органов чувств
ոսկրա-մկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ osteo-muscular and connective tissue disorders	658	748	770	926	885	болезни костно-мышечной системы и соединительной ткани
շնչառական օրգանների հիվանդություններ respiratory organs diseases	448	444	432	547	481	болезни органов дыхания
մարտդական օրգանների հիվանդություններ digestive organs disorders	346	311	337	388	334	болезни органов пищеварения
թոքախտ tuberculosis	865	754	800	731	576	туберкулез
մասնագիտական հիվանդություններ և թունավորումներ professional diseases and poisonings	-	-	3	1	1	профессиональные болезни и отравления
հոգեկան խանգարումներ psychic disorders	998	882	995	958	938	психические расстройства

10 000 աշխատողների հաշվով-Per 10 000 of employed-На 10 000 работающих

Աշխատողների թվաքանակից առաջին անգամ հաշմանդամ ճանաչվածները, ընդամենը Number of employed persons recognized as disabled for the first time, total դրանցից ունեցող՝ of whom those with:	129.1	125.7	143.8	157.3	158.2	Численность работающих, впервые признанных инвалидами-всего из них имеющие:
արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ blood circulation disorders	36.6	35.7	44.6	50.8	54.9	болезни системы кровообращения
չարորակ նորագոյացություններ malignant neoplasms	19.8	19.7	20.9	23.0	23.5	злокачественные новообразования
վնասվածքներ injuries	6.7	8.1	8.5	9.0	9.0	травмы
նյարդային համակարգի և զգայական օրգանների հիվանդություններ nervous system disorders and organs of senses diseases	11.0	8.9	15.3	19.3	18.1	болезни нервной системы и органов чувств

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ - PUBLIC HEALTH - ЗДРАВООХРАНЕНИЕ

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2003	2004	2005	2006	2007	
ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ osteo-muscular and connective tissue disorders	5.9	6.7	7.0	8.3	8.2	болезни костно-мышечной системы и соединительной ткани
շնչառական օրգանների հիվանդություններ respiratory organs diseases	4.0	4.0	3.9	4.9	4.4	болезни органов дыхания
մարսողական օրգանների հիվանդություններ digestive organs disorders	3.1	2.8	3.0	3.5	3.1	болезни органов пищеварения
թոքախտ tuberculosis	7.8	6.8	7.2	6.6	5.3	туберкулез
մասնագիտական հիվանդություններ և թունավորումներ professional diseases and poisonings	-	-	0.03	0.01	0.01	профессиональные болезни и отравления
հոգեկան խանգարումներ psychic disorders	9.0	7.9	9.0	8.6	8.6	психические расстройства

123. ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԹՈՇԱԿ ՍՏԱՅՈՂ ՀԱՇՄԱՆԴԱՄ ԵՐԵՒԱՆԵՐԻ ԹՎԱՔԱՆԱԿԸ, տարեվերջին
NUMBER OF CHILDREN RECOGNIZED AS DISABLED RECEIVING SOCIAL PENSIONS, end of year
ЧИСЛЕННОСТЬ ДЕТЕЙ-ИНВАЛИДОВ, ПОЛУЧАЮЩИХ СОЦИАЛЬНЫЕ ПЕНСИИ, на конец года

	2003	2004	2005	2006	2007	
Ընդամենը Total	8901	8775	8566	8624	8431	Всего
1000 երեխաների հաշվով Per 1000 children	9.6	9.1	9.2	9.5	9.6	На 1000 детей

124. ՏԱՐԵՑՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱՇՄԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՏՆԵՐ, տարեկերջին
CARETAKING INSTITUTIONS FOR ELDERLY AND DISABLED PEOPLE AND CHILDCARE INSTITUTIONS,
end of year
ОРГАНИЗАЦИИ СОЦИАЛЬНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРЕСТАРЕЛЫХ И ИНВАЛИДОВ И ДЕТСКИЕ ДОМА,
на конец года

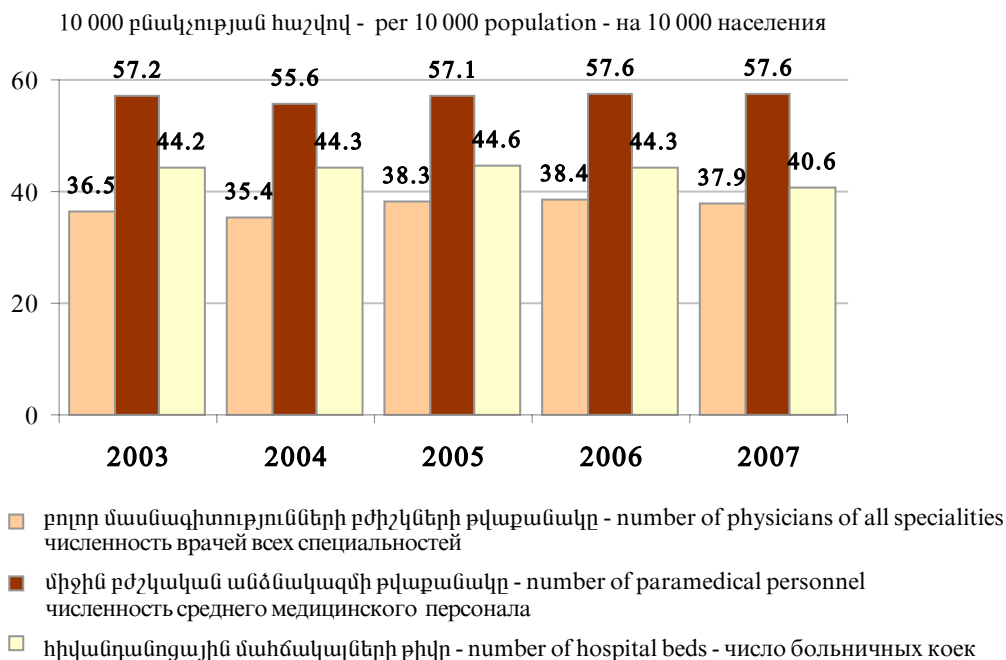
	2003	2004	2005	2006	2007	
Տարեցների և հաշմանդամների սոցիալական սպասարկման կազմակերպությունների քանակը Number of caretaking institutions for elderly and disabled persons	6	6	6	7	7	Число организаций социального обеспечения престарелых и инвалидов
դրանցում՝ of which:						в них:
տեղերի քանակը number of places	1030	1030	1050	1134	1134	число мест
բնակվողները, մարդ number of residents, persons	965	990	997	1075	1080	проживающих, человек
Մանկատների քանակը Number of childcare institutions	12	13	13	13	13	Число детских домов
դրանցում՝ of which:						в них:
տեղերի քանակը number of places	1417	1473	1227	1273	1273	число мест
բնակվողները, երեխաներ number of residents, children	1160	1190	1156	1142	1102	проживающих, дети
Մանկատների ընդհանուր քանակից՝ մախատեսված հաշմանդամ երեխաների համար Number of childcare institutions for disabled children out of total number of childcare institutions	2	2	2	2	2	Из общего числа детских домов-предусмотрено для инвалидов детей
դրանցում՝ of which:						в них:
տեղերի քանակը number of places	358	374	330	353	360	число мест
բնակվողները, մարդ number of residents, persons	319	335	348	353	374	проживающих, человек

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ (տարեվերջին)

MAIN INDICATORS OF PUBLIC HEALTH (end of year)

ОСНОВНЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ (на конец года)

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՍ ԲԱՅԱՀԱՅՏՎԱԾ ԱՆՏՈՐՈՇՈՒՄՈՎ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԵՎ 0-14 ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍԱԿԻ ԵՐԵՒԱՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆԳԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ

MORBIDITY OF POPULATION AND CHILDREN AT THE AGE OF 0-14 YEARS WITH THE DIAGNOSIS SET FOR THE FIRST TIME

ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ И ДЕТЕЙ В ВОЗРАСТЕ 0-14 ЛЕТ С ВПЕРВЫЕ УСТАНОВЛЕННЫМ ДИАГНОЗОМ

100 000 բնակչության և երեխայի հաշվով - per 100 000 population and children - на 100 000 населения и детей

